

Zašto?

Obrazovanje odraslih (ALE) transformiše živote ljudi. Čini Evropu pravednjicom, zdravijom, zelenijom i boljom za budućnost.

Kvalitetno obrazovanje odraslih i obrazovanje za sve

10 PREDLOGA OD EAEA ZA EVROPSKE IZBORE 2024

1

PREPOZNAVANJE ULOGE UČENJA I OBRAZOVANJA ODRASLIH U TRANSFORMACIJI EVROPE I PODSTICANJU DEMOKRATIJE

Digitalna transformacija, Green Deal i jačanje demokratije ne mogu postati realnost bez učenja i obrazovanja odraslih.

Osnažiti učenje i obrazovanje odraslih za **snažno uključivanje evropske javnosti** u ovu transformaciju i u Evropi i u celini. **Iskoristite moć učenja i obrazovanja odraslih** da doprete do odraslih svih uzrasta i porekla za izgradnju i jačanje osnova evropske demokratije.

2

UČINITI UČENJE I OBRAZOVANJE POLITIČKIM PRIORITETOM U EU I ŠIROM SVIH ZEMALJA

Promovišite učenje i obrazovanje odraslih za **aktivno građanstvo, mir, solidarnost, razvoj osnovnih veština, održivost, digitalnu inkluziju, zapošljivost, zdravlje i blagostanje**.

Podržite liberalno, popularno i obrazovanje i mogućnosti učenja u zajednici za sve odrasle koje je besplatno i dostupno svima.

Imenovati **komesara ili potpredsednika EU za celoživotno učenje**.

Osnovati **međugrupu za celoživotno učenje** u narednom Evropskom parlamentu.

3

INVESTIRATI U UČENJE I OBRAZOVANJE I NAČINITI GA DOSTUPnim SVIMA

Utrostručiti budžet za neformalno obrazovanje i učenje odraslih u Erasmus +, Horizon Evropa, i u Evropskom socijalnom fondu +. Proširiti pristup programima finansiranja EU za zemlje trećeg sveta.

Promovisati **strukturnalno, održivo i adekvatno finansiranje učenja i obrazovanja odraslih u svim zemljama**. Uspostaviti evropski standard za finansiranje ALE u državama članicama i promovisati razvoj odgovarajućih instrumenata za monitoring.

4

NE OPOREZUJTE PRAVO NA OBRAZOVANJE

Revidirati direktivu o PDV-u kako bi se **neformalno učenje i obrazovanje odraslih oslobođilo od PDV-a**. Podsticati države članice da izričito isključe neformalno i nekomercijalno učenje i obrazovanje odraslih, koje pružaju veliki broj različitih organizacija, uključujući civilno društvo, neformalne studijske krugove itd, iz obaveze PDV-a. Prilagodite zakonodavstvo u zemljama članicama EU, kako bi smanjili poresku konkureniju.

5

STAVITE ODRASLE UČENIKE U CENTAR

Omogućite ljudima svih uzrasta i porekla da pristupe učenju i obrazovanju odraslih i osnažite posebno one koji su u nepovoljnem položaju u pogledu obrazovanja. Dosegnite do onih koji su najdalje od učenja i **omogućite pristup karijeri i smernicama učenja za sve**. Omogućite svima da njihove veštine, uključujući i one stečene kroz nefomalno učenje, budu prepoznate i potvrđene.

Osnažite odrasle učenike da se organizuju u gradovima i zajednicama u kojima uče, radi veće kohezije, inkluzije i solidarnosti. Osnažiti odrasle učenike i organizacije civilnog društva da **aktivno učestvuju u procesima donošenja odluka** u okviru svojih okruženja za učenje i ekosistema, ali i politika i projekata o učenju i obrazovanju odraslih.

6

POMOZITE ODRASLIMA DA USKLADE POSAO, RODITELJSTVO I NEGU SA CELOŽIVOTNIM UČENJEM

Usvojiti **Direktivu EU o pravu na transnacionalno plaćeno obrazovno odsustvo**. Unaprediti sisteme obrazovnog otsustva i programa stipendiranja odraslih učenika, tako da sve osnovne potrebe budu finansijski pokriveni i da svako može sebi priuštiti učenje.

Promovišite **sheme brige o deci i negu** koje omogućavaju odraslima da se uključe u učenje bez brige o dobrobiti svojih najbližih.

7

PODRŽATI I OSNAŽITI EDUKATORE ODRASLIH

Poboljšati **priznanje, uslove rada i mogućnosti za početnu i dalju obuku** za edukatore odraslih kroz politike, inicijative i strategije u Evropskom obrazovnom prostoru. Podsticati adaptaciju uslova rada vaspitača odraslih i drugog nastavnog osoblja u sektoru javnog obrazovanja.

8

PODIĆI SVEST O PREDNOSTIMA UČENJA I OBRAZOVANJA ODRASLIH U EVROPI I ŠIROM SVETA

Promovisati **godišnji festival učenja i obrazovanja odraslih širom EU, komunikacijske kampanje i događaje** za podsticanje učešća ljudi svih uzrasta i porekla u učenju i obrazovanju odraslih.

Zagovarati **učenje i obrazovanje odraslih na globalnom nivou**, posebno u kontekstu implementacije Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija i glavnih mehanizama finansiranja kao što je Globalno partnerstvo za obrazovanje, posebno koristeći Unesko Marakeški okvir za akciju.

Nastavak

9

TRANSFORMISATI CEDEFOP U EVROPSKI CENTAR KOMPETENCIJA I ISTRAŽIVANJA ZA CELOŽIVOTNO UČENJE

Osnažiti Evropski centar za razvoj stručnog sposobljavanja da postane kompetentni i istraživački centar za celoživotno učenje u Evropi. Omogućite ovom novom centru da obavlja **osnovna istraživanja o modularnom učenju, mikrokreditima, i budućnosti evropskog učenja.**

10

PRATITI NAPREDAK U UČENJU I OBRAZOVANJU ODRASLIH U EVROPSKOM SEMESTRU

Uvesti **obaveznu anketu o stanju učenja i obrazovanja odraslih** u nacionalnim izveštajima i preporukama za pojedine zemlje, posebno u pogledu učešća i finansiranja. Osigurati da **civilno društvo u obrazovanju odraslih bude uključeno u prikupljanje podataka i nacionalnih fokus grupa.**

Citati učenika

„Kada započnete kurs, svakog jutra se budite i imate čemu da se radujete. Vaša mašta postaje veća. Počinjete da učite različite stvari. Počinjete da se osećate kao da pripadate. Dobijate obrazovanje. Dobijate moć. To promeni sve!“

Debra, 43

„Imam dva sina, ali dugo nakon povrede mozga nisam mogao da ih se setim. Započeo sam kurs upravljanja objektima koji je uključivao radno iskustvo. Učenje mi je omogućilo da se ponovo osećam kao muškarac i zbog toga moji sinovi ponovo imaju svog tatu.“

Džejson, 48

„Priklučila sam se univerzitetskom programu čim sam otišla u penziju. Pre toga, to jednostavno nije bilo moguće. Danas sam strastvena čitateljka, redovna posetiteljka muzičkih koncerata i svih vrsta izložbi, volontiram koliko mogu i učim od svake osobe koju sretнем“

Marija, 75

KONTAKT:

Regina Ebner, Secretary General: gina.ebner@eaea.org
Raffaela Kahrer, Deputy Secretary General and Head of Policy: raffaela.kahrer@eaea.org
Davide Muraro, Policy and Projects Coordinator: davide.muraro@eaea.org

European Association for the Education of Adults
Transparency register no. 3334854676-12

Zapratite nas!

<https://eaea.org>
LinkedIn: EAEA
Facebook: EAEA2020
X/Twitter: EAEA2020